

Hyvinvointitoimiala

1. Tehtäväalueen kuvaus

Hyvinvointivaliokunta

Riitta Lonka, puheenjohtaja

Arja Simola, varapuheenjohtaja

Sari Eiranen

Juho Kananen

Pekka Törrönen

Nuorisovaltuuston edustaja: Pinja Hämäläinen

Kaupunginhallituksen edustaja: Tuomo Jussila

Hyvinvointitoimialan tehtävänä on edistää kaupungin strategiassa määriteltyjä tavoitteita erityisesti kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta tiiviissä ja hyvässä yhteistyössä muiden toimialojen ja yhteistyötahojen kanssa. Hyvinvointitoimialan tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat esimerkiksi asukkaat, seurakunnat, yhdistykset, järjestöt, eri viranomaiset sekä hyvinvointialue. Hyvinvointitoimiala muodostuu liikuntapalvelujen tuottamisesta ja liikuntaan liittyvien olosuhteiden ylläpidosta, osallisuudesta, maahanmuuttopalveluista, senioripalveluista sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kaupunkitasoisen johtamisesta ja kehittämisestä. Lisäksi hyvinvointitoimialalta koordinoitaan aluekumppanuuspöytätyönsä toimintaa osana monimuotoista osallisuutta. Hyvinvointitoimialan toiminta on arkipöytätyötä ja koskettaa kaikkia ikäryhmiä sekä on luonteeltaan toimialat läpileikkaavaa.

Liikuntapalvelut ovat toimialan suurin kokonaisuus. Liikuntapalveluiden tehtävä on järjestää liikuntapalveluja ja terveyttä sekä hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, ylläpitää ja kehittää liikuntapaikkoja sekä tukea kansalaistoimintaa. Liikuntapalvelut vastaavat myös liikuntaneuvonnasta sekä osin koulujen uinninopetuksesta.

Hyvinvointitoimiala vastaa vanhus- ja vammaisneuvoston sekä sotiemme veteraanien neuvottelukunnan käytännön toiminnan toteuttamisesta. Hyvinvointitoimialan toimialajohtaja toimii kaupungin työntekijöiden työsuojelupäällikkönä ja vastaa työnantajan edustajana työsuojeluun liittyvästä yhteistoiminnasta, henkilöstön työsuojelun kehittämisestä ja yhteistyöstä esimiesten, työntekijöiden sekä työterveyshuollon kanssa. 1.1-31.12.2023 työsuojelun kokonaisuudesta vastasi kaupunginjohtajan päätöksellä hallintojohtaja ja osan vuodesta nuorisopalvelupäällikkö. Hyvinvointitoimialan toimialajohtaja toimi ko. ajan työllisyyspalveluiden palvelualuejohtajana.

Hankkeet

Liikuntapalveluihin haettiin rahoitusta Aluehallintoviraston liikunnallisen elämäntavan paikalliseen kehittämiseen 22 000 euroa (arvio talousarviossa 17 000 euroa) ja avustus saatiin täysimääräisenä. Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti ja sillä edistettiin erityisesti ikäihmisten liikuntapaikkojen saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta sekä perheiden liikkumista.

Investoinnit

Liikuntapalveluiden investoinnit vuodelle 2023 olivat moottorikelkka latukoneella, luontopolkujen kunnostus (opasteiden uusiminen) sekä Jymylinnan liikuntareitin saneeraus (valaistus, urien korjaus, pinnoitteen uusimista,

kameravalvonta urheilukentälle). Moottorikelkan hankinta ja luontopolkujen opasteiden uusiminen toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Jymyllin liikuntareitin saneeraukseen haettiin avustusta Aluehallintovirastolta, mutta avustusta ei myönnetty. Investointi toteutettiin sen vuoksi talousarvioon varatulla omalla määrärahalla supistetusti. Saneeraushankkeessa uusittiin ainoastaan reitin valaistus liiketunnistimella toimivaksi LED -valaistukseksi ja saneerauksen myötä reitistön sähkölaskuissa saatiin merkittäviä säästöjä.

2. Talouden ja toiminnan toteutuminen

Vuoden 2023 teemoja ovat olleet

1. Viestintä, kaupunkistrategiaa tukeva brändityö ja digitaalisuus

Toteuma: viestinnän työnjakoa tehtiin sisäisesti ja viestintämateriaalit päivitettiin kaupungin brändin mukaiseksi. Liikuntapalveluiden viestinnän ja digitaalisuuden osalta tarkempi kuvaus palvelualueen toiminnan kuvauksessa.

2. Osallisuuden edistäminen ja kehittäminen

Toteuma: Vuoden aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä viranomaisten, seurojen, yhdistysten, järjestöjen ja kolmannen sektorin sekä asukkaiden kanssa. Hyvinvointitoimialalla osallisuuden edistämisen perusajatus on yhä vahvemmin tukea asukkaiden omaa aktiivisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa ja toteuttaa hyvinvointia omassa elinympäristössään. Aluekumppanuuspöytätyö on tuettu osallisuuskordinaattorin toimesta, ja aluekumppanuuspöydät ovatkin järjestäneet useita osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavia toimintoja omilla toiminta-alueillaan. Osallisuuskordinaattori on järjestänyt myös useita muita tilaisuuksia, joissa on ollut mahdollisuus esittää kehitysideoita kaupunkilaisten osallisuuden kokemuksen lisäämiseksi. Maaliskuussa 2023 aloittanut osallisuuskordinaattori on toiminut läpileikkaavasti kaikilla kaupungin toimialoilla ja laajasti yhteistyössä eri toimijoiden, kuten esimerkiksi yhdistysten ja hyvinvointialueen kanssa.

Osallisuuteen liittyy lisäksi maahanmuuttotyö. Vuoden 2023 alusta kuntaan siirtyi maahanmuuttotyössä uusia tehtäviä, joihin pyrittiin vastaamaan ohjaamalla näihin tehtäviin osallisuuskordinaattorin työpanosta. Uusia kiintiöpakolaisia saapui kaupunkiin viiden perheen verran ja heidän kotoutumisensa edistämiseen sekä arjen tukemiseen yhdessä muiden maahanmuuton tehtävien kanssa oli osoitettava lisäresurssia määräaikaisen, osa-aikaisen kotouttamisohjaajan muodossa loppuvuoden 2023 ajaksi.

Ikääntyneiden osallisuutta edistettiin senioriohjaajan työpanoksen kautta. Senioriohjaajan laaja-alaiset toiminnot lisäsivät ikääntyneiden mahdollisuuksia osallistua itseään kiinnostaviin arjen aktiviteetteihin.

3. Uimahallin ja Areenan toimintojen vakiinnuttaminen

Toteuma: Uimahallin ja Areenan toiminnot alkoivat vuoden 2023 aikana vakiintua omiin uomiinsa, ja tämä näkyi mm. asiakasmäärien kasvuna. Uimahallin ja areenan toiminnot tarkemmin kuvattuna liikunnan palvelualueen toiminnan kuvauksessa.

Talous

Talousarviossa havaittiin vuoden aikana joitakin puutteita, joita ei oltu talousarviota laadittaessa osattu ottaa huomioon. Näihin on pyritty vuoden aikana vastaamaan talousarviomuutoksilla, mutta edelleen joitain tiliryhmäkohtaisia ylityksiä/alituksia on nähtävissä. Kokonaisuutena hyvinvointitoimiala suoriutui vuodesta hyvin, ja ulkoiset ja sisäiset tulot sekä menot huomioiden talousarvio alitettiin 3,68% verran. Talousarvion alitus johtuu suurilta osin liikuntapalveluiden sisäisten vuokrien virheestä, joka korjattiin loppuvuoden aikana vastaamaan todellisuutta. Merkittävimpiä ylityksiä oli hyvinvointipalveluiden palvelualueella, joissa ylityksiä on mm. ICT-palveluiden osalta. Henkilöstömenoissa näkyy niin ikään ylityksiä, mutta ne johtuvat suurilta osin testamenttivaroin palkattujen työntekijöiden palkkamenoista, jotka on kompensoitu tulopuolella siirtämällä testamenttivaroista palkkoja vastaava summa toimialan tuloksi. Muun muassa siitä johtuu toimialan suuremmat toimintatuotot. Palvelualuekohtaisissa erittelyissä on avattu taloudellista tilannetta tarkemmin.

Tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset)

Hyvinvointitoimiala	ALKUP. TA 2023	TA- MUUTOKSET	MUUT. TA 2023	TP 2023	POIKKEAMA	POIKKEAMA- %
TOIMINTATUOTOT	552 800	20 000	572 800	721 101	148 301	25,89 %
MYYNTITUOTOT	226 000	0	226 000	155 207	-70 793	-31,32 %
MAKSUTUOTOT	270 800	0	270 800	293 352	22 552	8,33 %
TUET JA AVUSTUKSET	21 000	20 000	41 000	117 784	76 784	187,28 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	35 000	0	35 000	154 758	119 758	342,17 %
TOIMINTAKULUT	-4 174 522	-675 388	-4 849 910	-4 840 600	9 310	0,19 %
HENKILÖSTÖKULUT	-543 060	-39 000	-582 060	-712 593	-130 533	-22,43 %
PALKAT JA PALKKIOT	-447 820	-39 000	-486 820	-592 231	-105 411	-21,65 %
HENKILÖSIVUKULUT	-95 240	0	-95 240	-120 362	-25 122	-26,38 %
ELÄKEKULUT	-78 290	0	-78 290	-99 089	-20 799	-26,57 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-16 950	0	-16 950	-21 272	-4 322	-25,50 %
PALVELUJEN OSTOT	-411 350	-35 800	-447 150	-487 669	-40 519	-9,06 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-98 550	-5 000	-103 550	-109 560	-6 010	-5,80 %
AVUSTUKSET	-46 000	0	-46 000	-42 140	3 860	8,39 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 075 562	-595 588	-3 671 150	-3 488 638	182 512	4,97 %
TOIMINTAKATE	-3 621 722	-655 388	-4 277 110	-4 119 499	157 611	3,68 %

Toiminnalliset tavoitteet

3. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Mittari/Arviointitapa	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Tila
Orimattilassa on asioihin vaikuttavat, hyvinvoivat asukkaat ja yhteisöt	Hyvinvointiavustuksen pilotointi orimattilalaisille yhdistyksille ja järjestöille (pl. muihin kaupungin avustuksiin oikeutetut yhdistykset ja järjestöt),	Hyvinvointiavustuksen kriteerit on laadittu: kyllä/ei Hyvinvointiavustuksen kriteerit on hyväksytty: kyllä/ei Hyvinvointiavustukset on jaettu: kyllä/ei	Hyvinvointiavustuksen kriteerit on laadittu ja hyväksytty ja avustukset jaettu.	Hyvinvointiavustuksen, eli kansalaistoiminnan kevytrahan kriteerit on laadittu ja hyväksytty, ja avustuksia on myönnetty kolmelle hakijalle yhteensä 1140 euroa loppuvuoden aikana.	Toteutu
	Liikuntaneuvonnan kehittämisen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Liikuntaneuvonnalle on laadittu yhteiset toimintaperiaatteet ja vastuunjaot: kyllä / ei	Liikuntaneuvonnan yhteiset toimintaperiaatteet ja vastuunjaot on laadittu	Liikuntaneuvontayhteistyö käynnistettiin työterveyshuollon ja yläkoulujen kanssa. Koulujen PT-toiminnassa laadittiin yhteiset toimintaperiaatteet. Liikuntaneuvonta yhteistyötä käynnistettiin myös neuvolan kanssa, mutta koko hyvinvointialueen toimintojen kattava liikuntaneuvonta yhteistyö hakee vielä muotoaan alueuudistuksen jäljiltä.	Toteutu osittain
	Liikunnan edistämistoimenpiteistä huomioidaan erityisesti liian vähän tai ei lainkaan liikkuvat	Liian vähän tai ei lainkaan liikkuvat kuntalaiset ovat mukana suunnittelemassa heille suunnattuja palveluja: toteutunut / ei toteutunut	Liian vähän tai ei lainkaan liikkuvat ovat suunnittelemassa heille suunnattuja palveluja	Liian vähän liikkuvat työikäiset (pienien lasten vanhemmat) osallistuivat palvelujen kehittämiseen opinnäytetyön kautta ja työn pohjalta laaditut toimenpiteet käynnistettiin syksyllä 2023.	Toteutu
Orimattilan tasapainoisen kuntatalous mahdollistaa kaupungin elinvoiman ja on itsenäisen aseman perusta	Liikuntatilojen käyttöastetta nostetaan helpottamalla tilojen varausta ja saavutettavuutta yhdessä tilapalvelun kanssa.	Uusi tilavarausjärjestelmä verkkokaupalla ja iLoq -integraatiolla on käytössä: kyllä / ei	Uusi tilavarausjärjestelmä verkkokaupalla ja integraatiolla on käytössä	Uusi tilavarausjärjestelmä käyttöön otettiin ja integraatiot sekä taloushallintajärjestelmien, kulunvalvontajärjestelmien että verkkokauppaan luotiin. Verkkokauppa on testivaiheessa ja otetaan asiakaskäyttöön vuoden 2024 aikana.	Toteutu

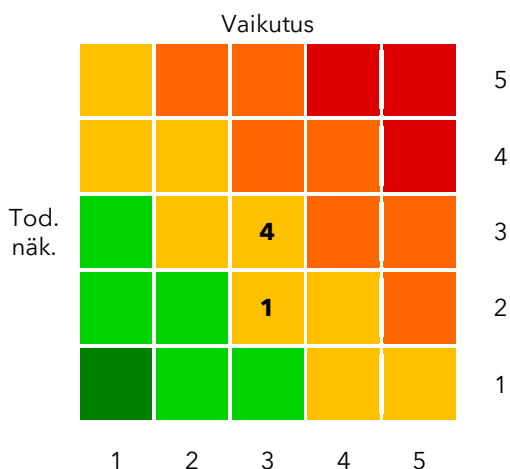
Henkilöstömäärät

Henkilöstömäärä	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Hyvinvointipalvelut		2	3	3(+1 määräaikainen testamenttivaroin)
Liikuntapalvelut		8 (+1)	9	8 (+1 määräaikainen testamenttivaroin)
Toimiala yht.		10 (+1 määräaikainen testamenttivaroin)	12	13 (joista 2 testamenttivaroin)

Suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Uimahallin kävijät		33 672	85 000	61909
Kuntosalin kävijät		11 359	35 000	28439
Liikuntaryhmien kävijät		9 771	12 000	9326
Liikuntaneuvonnan asiakkaat			30	71
Senioritoiminnan asiakkaat				1903

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvo	Hallintatoimenpiteet	Toteuma	Tila
Vahinkoriski	Liikuntapalveluiden tiloissa, ryhmissä tai tapahtumissa asiakkaille tai vierailijoille tapahtuvat tapaturmatilanteet.	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Henkilöstön koulutus, turvallisuusasiakirjojen päivitykset ja turvallisuuskoulutukset	Liikuntatilojen turvallisuusasiakirjat on laadittu ja päivitetty. Uimahallin henkilökunta on koulutettu mahdollisten hätä- ja poikkeustilanteiden varalle. Koko henkilöstö on ensiapukoulutettu (EA1) ja uimahallin tapahtumapäiväkirjan merkinnät / läheltä piti tilanteet ilmoitetaan kiinteistönhoidolle välittömästi.	Riskiarvo pysynyt ennallaan →
Toiminnallinen riski	Tiedon käsittelyyn liittyy aina riskejä, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa organisaatiolle merkittävästi lisätyötä ja toisaalta aiheuttaa tietoturvariskejä sekä mainehaittaa. Mahdolliset ulkoisen serverin kaatumiset voivat aiheuttaa tiedonkulkuun merkittäviäkin ongelmia.	Tod. näk.: 2 Vaikutus: 3 6	Laaditaan kaupunkitason ohjeistusta tietosuojasta. Suojataan työkäytössä olevat puhelimet ja koneet asianmukaisesti ja koulutetaan tietosuoja-asioita.	Kaupunkitasoista ohjeistusta tietosuojaan liittyy ei ole laadittu. Koko toimialan henkilöstö on kuitenkin suorittanut tietosuojan abc -koulutuksen.	Riskiarvo pysynyt ennallaan →
Toiminnallinen	Toimialalla on pieni	Tod. näk.:	Päivitetään	Koko liikuntapalveluiden	Riskiarvo

riski	määrä henkilöstöä, joilla on erityisosaamista. Henkilöstön vaihtuvuus aiheuttaa hiljaisen tiedon menettämistä sekä osaamisvajetta.	3 Vaikutus: 3 9	tehtävänkuvaukset ajantasalle. Jaetaan keskeisistä asioista tietoa toimialalla. Panostetaan työhyvinvointiin ja työn mielekkyyden lisäämiseen.	henkilöstölle on laadittu ja päivitetty tehtävänkuvaukset. Hyvinvointitoimialan muun henkilöstön tehtävänkuvaukset on laadittu, mutta niitä päivitetään edelleen. Henkilöstöä toimialan sisällä on koulutettu toisten työtehtäviin sijaistustarpeiden varalle. Työhyvinvoinnin kehittämisessä on huomioitu työntekijöiden toiveet ja toimialan työhyvinvointikyselyn tulokset olivat kiitettävällä tasolla.	laskenut
Taloudellinen riski	Maa-ilmapiiritin tilanne saattaa vaikuttaa myös talouteen. Esimerkiksi sähkön, bensa- ja dieselin hinnan nousut aiheuttavat ennakoimattomia menojen kasvuja.	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Liikuntapaikkojen hoidon priorisointisuunnitelma	Liikuntapaikkojen hoidosta on tehty priorisointisuunnitelma ja palveluverkkoa on karsittu resurssia vastaavaksi talvikaudelle 2023-2024.	Riskiarvo laskenut
Taloudellinen riski	Riskinä voi olla, että koronapandemia aktivoituu uudelleen tai tulee jokin vastaavalainen tilanne, joka sulkee liikuntapalveluiden toiminnot.	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Palvelunostosopimuksissa on huomioitu mahdolliset force majeure -tilanteet.	Palvelunostosopimuksissa ja yleisissä hinnastojen ehdoissa on huomioitu force majeure -tilanteet.	Riskiarvo laskenut

Hyvinvointipalvelut

1. Talouden ja toiminnan toteutuminen

Hyvinvointipalvelut	ALKUP. TA 2023	TA- MUUTOKSET	MUUT. TA 2023	TP 2023	POIKKEAMA	POIKKEAMA- %
TOIMINTATUOTOT	34 000	15 000	49 000	117 386	68 386	139,56 %
MYYNITUOTOT	30 000	0	30 000	68 809	38 809	129,36 %
TUET JA AVUSTUKSET	4 000	15 000	19 000	48 577	29 577	155,67 %
TOIMINTAKULUT	-223 090	-42 000	-265 090	-383 734	-118 644	-44,76 %
HENKILÖSTÖKULUT	-183 690	-14 000	-197 690	-270 947	-73 257	-37,06 %
PALKAT JA PALKKIOT	-151 140	-14 000	-165 140	-226 227	-61 087	-36,99 %
HENKILÖSIVUKULUT	-32 550	0	-32 550	-44 720	-12 170	-37,39 %
ELÄKEKULUT	-26 750	0	-26 750	-36 821	-10 071	-37,65 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 800	0	-5 800	-7 899	-2 099	-36,18 %
PALVELUJEN OSTOT	-29 000	-17 000	-46 000	-70 517	-24 517	-53,30 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 200	-5 000	-6 200	-18 589	-12 389	-199,82 %
AVUSTUKSET	-5 000	0	-5 000	-1 140	3 860	77,20 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 200	-6 000	-10 200	-22 542	-12 342	-121,00 %
TOIMINTAKATE	-189 090	-27 000	-216 090	-266 348	-50 258	-23,26 %

Palvelualueen toimintakate on 23% yli budjetoidun. Toimintatuottoihin on kirjautunut palvelualueen tuloksi testamenttivaroista siirretyt 40 000 euroa, joka kaupunginhallituksen päätöksellä myönnettiin senioriohjaajan palkkaan. Lisäksi maahanmuuttoon liittyviä korvauksia on maksettu ennakoitua enemmän. Ennakoitua suuremmat tulot tasaantuvat menopuolella, jossa on ennakoitua enemmän myös menoja liittyen kiintiöpakolaisten asuntojen vuokriin, asuntojen kalustamiseen ja muihin maahanmuuton toimintamenoihin, joita ei alkuperäisessä talousarviossa oltu osattu ottaa huomioon tehtävien siirryttyä vuoden alusta kuntien vastuulle.

Henkilöstökulujen ylitykset aiheutuvat palkkojen jaksotuksista (n. 20 000 euroa) sekä senioriohjaajan palkkamenoista. Palveluiden ostoissa ylitykset aiheutuvat suurilta osin ICT-kuluista, jotka puolestaan aiheutuvat yhteisten käyttöjärjestelmien hyvinvointitoimialan osuudesta. Aineet ja tarvikkeet tiliryhmässä, sekä muissa toimintakuluissa ylitystä näkyy maahanmuuttotyöhön liittyvissä kustannuksissa, jotka kuitenkin täysimääräisesti korvataan. Vuoden 2023 osalta korvauksia on kirjautumatta vielä n. 40 000 euroa, jotka kirjautuvat vuodelle 2024 tuloksi.

Hyvinvointipalvelut palvelualueella huolehditaan maahanmuuttotyöhön, osallisuuden edistämiseen, hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen koordinointiin, ehkäisevään työhön sekä senioritoimintaan liittyvistä kokonaisuuksista. Palvelualueen suurimmat onnistumiset vuoden 2023 osalta ovat uusien toimintojen käynnistäminen niin senioripalveluiden kuin osallisuuden edistämisenkin osalta. Ikääntyneiden hyvinvoinnin- terveyden-, sekä osallisuuden edistämisen kokonaisuudet ovat ottaneet suuren harppauksen eteenpäin, ja ikääntyneiden toiminnoissa onkin kohdattu lähes 2000 seniorikuntalaista, joilta saadun palautteen pohjalta toimintaa on kehitetty nykyiseen suuntaan. Ikääntyneen väestön terveyttä edistävää liikuntaa on kehitetty liikuntapalveluiden kanssa, ja esimerkiksi hankkeen kautta mahdollistuneet kuljetukset uimahallille olivat hyvin suosittuja. Ikääntyneiden päivätoiminta on jatkunut, ja toimintaa on suuren osanottajamäärän takia jaettu useammalle päivälle. Päivätoiminnan tilat ja kuntotupa muuttivat vuoden 2023 aikana uusiin tiloihin Kuismanpolulle. Senioripalveluissa järjestetään paljon kokoavaa toimintaa, joka vähentää yksinäisyyttä ja mahdollistaa myös yksilöllisen tuen tapaamisten aikana tai niiden jälkeen. Loppusyksyn hämärään jaettiin liikkumisen turvaksi heijastinvaljaita sekä edellisvuosien tapaan kengänpohjiin laitettavia liukuesteitä. Senioriohjaaja on vastannut myös vanhus- ja vammaisneuvoston käytännön toiminnasta, ja neuvosto on omalla panoksellaan tukenut senioriohjaajan toiminnan käynnistymistä. Senioriohjaaja tekee myös poikkihallinnollista yhteistyötä kaupungin muiden palvelualueiden kanssa, joista esimerkkinä kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kanssa järjestetyt ryhmätoiminnot.

Osallisuuskoordinaattori on tukenut aluekumppanuuspöytien toimintaa sekä järjestänyt kuntalaisia osallistavia tilaisuuksia kaupungin toimintojen kehittämiseksi. Yhdessä Päijät-Häme - hankkeen kanssa on laadittu suunnitelmaa yhteisöllisen kuntalaisten kokoontumistilan kehittämiseksi Orimattilaan. Hanke, ja kehitystyö on vielä kesken, mutta kuntalaisten ja yhdistysten keskuudesta tilan tarve on tunnustettu. Osallisuuden rakenteiden luominen kaupunkiin on yksi tärkeistä pohjatöistä, jota osallisuuskoordinaattori on tehnyt yhdessä palvelualueiden ja kuntalaisten kanssa. Tämän työn pohjalta rakentuu Orimattilan kaupungin osallisuusohjelma.

Liikuntatoimi

1. Talouden ja toiminnan toteutuminen

Liikuntatoimi	ALKUP. TA 2023	TA- MUUTOKSET	MUUT. TA 2023	TP 2023	POIKKEAMA	POIKKEAMA- %
TOIMINTATUOTOT	518 800	5 000	523 800	603 715	79 915	15,26 %
MYYNITUOTOT	196 000	0	196 000	86 398	-109 602	-55,92 %
MAKSUTUOTOT	270 800	0	270 800	293 352	22 552	8,33 %
TUET JA AVUSTUKSET	17 000	5 000	22 000	69 207	47 207	214,58 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	35 000	0	35 000	154 758	119 758	342,17 %
TOIMINTAKULUT	-3 926 792	-633 388	-4 560 180	-4 442 625	117 555	2,58 %
HENKILÖSTÖKULUT	-351 730	-25 000	-376 730	-440 387	-63 657	-16,90 %
PALKAT JA PALKKIOT	-289 400	-25 000	-314 400	-364 810	-50 410	-16,03 %
HENKILÖSIVUKULUT	-62 330	0	-62 330	-75 577	-13 247	-21,25 %
ELÄKEKULUT	-51 220	0	-51 220	-62 216	-10 996	-21,47 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-11 110	0	-11 110	-13 361	-2 251	-20,26 %
PALVELUJEN OSTOT	-380 350	-18 800	-399 150	-411 886	-12 736	-3,19 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-82 350	0	-82 350	-85 679	-3 329	-4,04 %
AVUSTUKSET	-41 000	0	-41 000	-41 000	0	0,00 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 071 362	-589 588	-3 660 950	-3 463 674	197 276	5,39 %
TOIMINTAKATE	-3 407 992	-628 388	-4 036 380	-3 838 910	197 470	4,89 %

Liikuntapalvelujen tulosalueen toimintakate on 95,1 %.

Toimintatulot ylittyivät 80 000 euroa (15,3 %), joista ulkoisten tulojen ylitys on 66 000 euroa. Osa vuoden 2023 vuokrasta on vielä laskuttamatta, joten vuokratuotoissa on alituksia. Sen sijaan uimahallin ja kuntosalin maksutuotot ylittyivät hieman arvioidusta. Tuet ja avustukset ylittyivät reilusti (214,6 %), ja ylitykset johtuvat perintövaroista siirretyn liikunnanohjaajan palkkamäärärahoista sekä palkkatuella työllistetyt henkilön työllistämistuesta.

Sisäisten toimintamenojen alitus (197 000 euroa) johtuu Urheilumaja -kiinteistön virheellisestä budjetoinnista vuosivuokran sijaan kuukausivuokrana, joka havaittiin vasta joulukuussa 2023. Henkilöstömenojen ylitystä selittää perintövaroista palkatun ja palkkatuella työllistetyt henkilöstön palkkakulut, jotka kompensoivat ulkoisten tulojen kautta. Kokonaisuudessaan ulkoisen toimintakatteen ylitys on 8000 euroa, joka selittyy joulukuussa toteutetun yhteiskoulun liikuntapaikan urakka- ja valaistussuunnitelmien teettämisellä.

Vuoden 2023 toiminnan onnistumisia olivat uimahallin ja kuntosalien kävijämäärän kasvu, Jymyllinnan liikuntareitin valaistussaneeraus, Areena- ja uimahallikiinteistön toimintakäytänteiden ja toiminnan vakiinnuttaminen. Lisäksi vuoden aikana käyttöön otettiin uusi tilavarausjärjestelmä, jonka toimintoja ja integraatioita edelleen kehitetään. Uuden tilavarausjärjestelmän myötä liikuntatilojen varaaminen onnistuu suoraan tilavarausjärjestelmässä. Liikunnanohjaustoiminta kehittyi jatkuvasti ja senioriliikuntaan painottuvan liikunnanohjaajan yhteistyö senioriohjaajan kanssa on tuonut uudenlaisia toimintoja senioriliikuntaan ja vakituinen liikunnanohjaajamme on pystynyt panostamaan työikäisten, lapsiperheiden sekä nuorten liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen. Myös keväällä 2023 valmistunut opinnäytetyö toi uudenlaisia toiminnan kehittämismalleja etenkin lapsiperheiden liikkumisen lisäämiseen ja sen yhteydessä kehitetyt toimintamallit pääsivät osin jo vakiintumaan syksyn 2023 aikana.

Liikuntapalveluiden vuoden 2023 onnistumisia oli myös viestintä. Uudet liikuntapalveluiden kotisivut saatiin käyttöön alkuvuodesta 2023 ja palvelualueella tehtiin työnjakoa viestinnän vastuualueista. Viestintää pystyttiin tehostamaan ja esimerkiksi someviestinnästä tuli kiitosta kuntalaisilta. Myös palautekanavien saavutettavuutta kehitettiin ja asiakaspalautteita tuli sen myötä aikaisempia vuosia huomattavasti enemmän, jolloin kuntalaisten osallisuutta palvelujen kehittämisessä on pystytty hyödyntämään entistä paremmin.

Osallisuuden edistäminen

1. Talouden ja toiminnan toteutuminen

Osallisuuden edistäminen	ALKUP. TA 2023	TA- MUUTOKSET	MUUT. TA 2023	TP 2023	POIKKEAMA	POIKKEAMA- %
TOIMINTAKULUT	-24 640	0	-24 640	-14 241	10 399	42,20 %
HENKILÖSTÖKULUT	-7 640	0	-7 640	-1 260	6 380	83,51 %
PALKAT JA PALKKIOT	-7 280	0	-7 280	-1 194	6 086	83,59 %
HENKILÖSIVUKULUT	-360	0	-360	-65	295	81,91 %
ELÄKEKULUT	-320	0	-320	-53	267	83,59 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-40	0	-40	-13	27	68,47 %
PALVELUJEN OSTOT	-2 000	0	-2 000	-5 267	-3 267	-163,34 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-15 000	0	-15 000	-5 292	9 708	64,72 %
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	-2 423	-2 423	0,00 %
TOIMINTAKATE	-24 640	0	-24 640	-14 241	10 399	42,20 %

Osallisuuden edistäminen palvelualueella talouden näkökulmasta seurataan ainoastaan aluekumppanuuspöytien toimintamenoja. Toimintamenot alittuivat lähes jokaisella pöydällä. Aluekumppanuuspöytien toimintaan varattuja rahoja jäi käyttämättä n. 10 000 euroa. Osa poikkeamasta selittyy sillä, että aluekumppanuuspöytien kokouspalkkioita oli maksettu virheellisesti jo vuoden 2022 puolella, jonka vuoksi kokouspalkkioita ei kirjautunut vuoden 2023 osalta merkittävästi.

Kukin aluekumppanuuspöytä kokoontui n. kuusi kertaa ja he järjestivät alueellaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviä tilaisuuksia sekä jättivät kaupungille aluettaan koskevia lausuntoja sekä aloitteita.